

Randomizowane badania kliniczne, prowadzone w trakcie porodu prowadzą do różnych wniosków. Bezspornie użycie TENS w trakcie porodów jest efektywne u części pacjentek, co wiąże się ze zmiennością osobniczą w zakresie odczuwania bólu.

W różnych badaniach efektywność TENS oscyluje od 60%[1] do nawet 96%[2]. Co więcej, badania satysfakcji pacjentek wskazują, że 67% pierworódek i 60% wieloródek jest zdecydowane na ponowne użycie terapii TENS w przyszłych porodach [3].

Inna analiza 19 badań, przeprowadzonych na 1671 rodzących pokazuje co prawda nieznaczną różnicę skuteczności TENS i placebo, ale wyraźnie określono, że większość kobiet stosujących terapię TENS podczas porodu pragnie zastosowania tej metody w czasie przyszłych porodów[4]! Podobne wyniki osiągnęła Carol Bedwell w metaanalizie 14 prób klinicznych z 1256 kobietami[5].

Oczywiście, dostępne są także liczne badania, donoszące równorzędność użycia terapii TENS i placebo, oraz nie znajdujące korzyści w porównaniu ze standardowymi metodami analgezji. Jest to związane z olbrzymią ilością literatury opisującej zastosowanie tej metody. W części z nich określa się, że wyniki badań są bezpośrednio związane z metodyką użycia urządzeń TENS oraz różnicami pomiędzy sprzętem różnych producentów. Jest to oczywiste, jeśli będzie się brać pod uwagę fakt, że skuteczność nie tylko zależy od właściwości osobniczych, ale i od odpowiedniego ustawienia parametrów stymulacji.

Długość impulsu, jego amplituda, zastosowanie uderzeń (burst) impulsów oraz ułożenie elektrod daje możliwość wielu wariacji, z których tylko część będzie mieć właściwości terapeutyczne i podnosić poziom satysfakcji pacjentek. Więcej, nawet jednakowe ułożenie elektrod i taki sam profil impulsu stymulującego będzie dawać inny wynik u różnych pacjentek.

Poziom satysfakcji pacjentek jest i będzie zawsze najistotniejszym elementem, świadczącym o skuteczności metody. Badania skandynawskie donoszą, że w grupie pacjentek stosujących TENS nasilenie bólu było znacząco mniejsze, niż w grupie kontrolnej. Jednak ból położony nadłonowo był słabo tłumiony, zarówno przez TENS, jak i podtlenek azotu czy petydynę[6].

Metoda TENS w zwalczaniu bólów porodowych jest bardzo efektywną metodą uzupełniającą, mogącą wesprzeć walkę z bólem prowadzoną, innymi metodami[7]. Istotnym jest także fakt braku jakichkolwiek raportów, świadczących o negatywnym wpływie na rodzącą lub dziecko. Jest to metoda uznana za bezpieczną. Oprócz

satysfakcji pacjentek ze zmniejszenia siły bólów porodowych, niezwykle ważnym czynnikiem, który przemawia za zastosowaniem tej metody jest zmniejszenie ilości dodatkowych procedur anestezyjologicznych w trakcie porodów. W Queen Mary Hospital w Hong Kongu zastosowano metodę TENS, pomimo dość dużego sceptycyzmu i braku wcześniejszych doświadczeń. Rezultat był niezwykle ciekawy, bowiem zmniejszyła się ilość dodatkowego znieczulenia pethidyną o 11,5% (statystycznie znamienne, przy 95% przedziale ufności) [8].

---

[1] Jan Pawlikowski et al; Łagodzenie bólu porodowego terapią TENS

[2] J.T. van der Spank et al; Pain relief in labour by transcutaneous electrical nerve stimulation (TENS); Arch Gynecol Obstet (2000) 264:131-136

[3] B Kaplana, D Rabinersona et al; Transcutaneous electrical nerve stimulation (TENS) for adjuvant pain-relief during labor and delivery. International Journal of Gynecology & Obstetrics Volume 60, Issue 3, 1 March 1998, Pages 251-255

[4] Therese Dowswell et al; Transcutaneous electrical nerve stimulation (TENS) for pain relief in labour. Cochrane Database of Systematic Reviews 2009, Issue 2. Art. No.: CD007214. DOI: 10.1002/14651858.CD007214.pub2.

[5] Carol Bedwell LLB (Hons) et al; The use of transcutaneous electrical nerve stimulation (TENS) for pain relief in labour: a review of the evidence. 10.1016/j.midw.2009.12.004

[6] Peter Bundsen et al; Pain Relief in Labor by Transcutaneous Electrical Nerve Stimulation: Testing of a modified stimulation technique and evaluation of the neurological and biochemical condition of the newborn infant. journal Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, Volume 61, Issue 2 1982 , pages 129 - 136

[7] Donna L. Keenan et al; Transcutaneous Electrical Nerve Stimulation for Pain Control During Labor and Delivery; A Case Report. PTJournal Volume 65 / Number 9, September 1985

[8] Lai Fong HO et al; A Pilot Study on the Use of Transcutaneous Electrical Nerve Stimulation Machine for First-stage Analgesia in a Teaching Hospital. HKJGOM 2008;

8 (1)

Powiązane artykuły:

1. [Bóle miesiączkowe a terapia TENS](#)
2. [Najlepszy aparat TENS na ból porodowy](#)
3. [Bóle porodowe a prądy TENS](#)